

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ» БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

МАТЕРІАЛИ

**міжнародної науково-практичної конференції
магістрантів і молодих вчених**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

**Інноваційні пріоритети
у розвитку економіки та менеджменту**

17 листопада 2022 року

Біла Церква – 2022

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук.
Варченко О.М., д-р екон. наук.
Мерзлов С.В., д-р с.-г. наук.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Мірзоєв Т. К., канд. с.-г. наук.
Аріас Р., д-р філософії.
Гассемі Нейжад Ж., д-р філософії.
Зубченко В.В., канд. екон. наук.
Паска І.М., д-р екон. наук.
Хомяк Н.В., канд. екон. наук.
Качан Л.М., канд. с.-г. наук.
Ластовська І.О., канд. с.-г. наук.
Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Відповідальна за випуск – **Олешко О.Г.**, канд. с.-г. наук.

Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Інноваційні пріоритети у розвитку економіки та менеджменту: матеріали міжнародної науково-практичної конференції магістрантів і молодих вчених, 17 листопада 2022 р. Біла Церква: БНАУ, 2022. 137 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34>

Список літератури

1. Коломієць Н.О. Методологічні аспекти оцінки фінансового стану як основи ефективного управління підприємством / Н.О. Коломієць, О.П. Коломієць [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://journals.uran.ua/index.php/wissn021/article/viewFile/99627/94703>

УДК: 657.37

ЛЕВКУЦ Н.В., бакалавр

Науковий керівник – **ХОМОВИЙ С.М.**, канд. екон. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ТА НАСЛІДКИ ЇЇ ВИКРИВЛЕННЯ В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ

Розглянуто порушення та зловживання, пов'язані з викривленням фінансової звітності та судові справи, що виникли на їх підставі. Висвітлені основні типи та наслідки шахрайських дій у фінансовій звітності.

Ключові слова: фінансова звітність, викривлення, фальсифікація, бухгалтерська звітність, шахрайство.

Виявлення шахрайських дій у фінансовій звітності завжди було важливим, але складним і трудомістким завданням для користувачів фінансової звітності. Тому якісна перевірка бухгалтерських даних в організаціях стає все більш потрібною. З метою ефективного, грамотного та своєчасного виявлення шахрайських дій, на наш погляд, необхідно розмежовувати їхню природу. З цією метою була вивчена література з цієї тематики і виявлена наступна класифікація типів шахрайства з фінансовою набрякністю: На думку Ченаш В.С. шахрайство з фінансовою звітністю може включати такі схеми:

- фальсифікація, зміна або маніпуляція з фінансовими звітами, зі зміною документів або операцій, що здійснюються;
- умисне спотворення, не відображення фактів господарського життя на рахунках обліку чи інших даних, на підставі яких підготовлено фінансову звітність;
- навмисне і неправильне тлумачення та протиправне виконання стандартів бухгалтерського обліку, принципів та методів, що використовуються для вимірювання, визнання та відображення в обліку фактів господарського життя;
- використання агресивних методів обліку, що ґрунтуються на незаконних методах управління;
- маніпуляція можливими способами ведення бухгалтерського обліку відповідно до існуючих правил та вимог нормативних документів, які дозволяють компаніям приховати реальні показники їх фінансово-економічної діяльності [1].

Плікус І.Й. виділяє такі основні види порушень :

- інсайдерська торгівля на ринку цінних паперів (включаючи схеми шахрайства з використанням інформаційних технологій та баз даних);
- притягнення до відповідальності аудиторських фірм та консультантів, які підтвердили недостовірну фінансову звітність;
- незаконна діяльність інвестиційних компаній та консультантів;
- шахрайство з використанням складних фінансових інструментів;
- корупційні схеми. [2]

На думку фінансового журналу «Talking of money» існує п'ять основних типів

шахрайства у фінансовій звітності: фіктивні продажі; неналежне визнання витрат; некоректна оцінка активів; приховані зобов'язання; та невідповідні розкриття.

Проаналізувавши зарубіжний та вітчизняний ринок, нами були виділені найбільш «гучні» судові справи з фальсифікації бухгалтерської звітності щодо видів фінансового шахрайства, судові справи та їх наслідки:

1) Вид фінансового шахрайства: «Інсайдерська торгівля на ринку цінних паперів». Судова справа, яка спалахнула в Україні у 2011 році навколо справи «вишок Бойка». За місяць до того, як компанія заключила договір з британською компанією Highway Investments Processing, інсайдери штучно завищували котирування акцій та підняли їх на 24% і лише після цього у ЗМІ вийшла інформація про злиття. Наслідок шахрайства за оцінками експертів за цей місяць інсайдери заробили понад 60 млн. доларів.

2) Наступний вид фінансового шахрайства «Притягнення до відповідальності аудиторських фірм і консультантів, які підтвердили недостовірну фінансову звітність». Найбільшим скандалом 21-го століття, стала справа «Enron». Основним звинуваченням, що висувалося проти «Enron», була фальсифікація звітності, яка вводила в оману інвесторів. В результаті незалежного фінансового розслідування було відкрито використання різних фінансових та офшорних схем. Істотними для справи Enron виявились факти участі у фальсифікації звітності фахівців аудиторської компанії «Arthur Andersen», яка давала позитивні висновки про звітність компанії. За одним із вироків «Enron» стало прийняття американськими законодавцями Закону Сарбейза-Окслі, який посилив вимоги до фінансової звітності, а також розпад аудиторської компанії «Arthur Andersen», яка до цього входила до Великої п'ятірки аудиторських компаній світу.

3) Ще одним видом фінансового шахрайства є «Корупційні схеми» Судова справа Міністерства юстиції США, яке повідомило про розкриття масштабної міжнародної корупційної схеми, в якій була замішана французьку компанію «Alstom», яка протягом більш ніж десяти років виплачувала хабарі державним чиновникам у низці країн. Згідно з офіційною інформацією, французька транспортно-енергетична компанія «Alstom» визнала себе винною у порушенні американського Закону про протидію корупції за кордоном. Компанія брала участь у корупційній схемі в період з 2000 по 2011 рік. Загалом «Alstom» виплатила десятки мільйонів доларів у вигляді хабарів, завдяки яким було укладено контракти на загальну суму 4 мільярди доларів. Прибуток компанії становив приблизно 300 мільйонів доларів». В наслідок шахрайства «Alstom» було висунуто звинувачення за яким організація погодилася визнати себе винною у порушенні законів щодо протидії корупції та виплатити штраф у розмірі понад 772 мільйони доларів. Цей штраф був затверджений федеральним судом, і став найбільшим в історії США штрафом який призначався за скоєння таких злочинів.

4) Черговим видом фінансового шахрайства є «Шахрайство з використанням фінансових інструментів». Нашумівшим прикладом стала судова справа «ПриватБанку». У діяльності цього банку простежувалися ознаки недобросовісної поведінки керівництва та власників, що виражалися у виведенні активів зі шкодою для інтересів, кредиторів та вкладників, а також у складанні недостовірної фінансової звітності. У «ПриватБанку» використовувалася стандартна схема – видача кредитів власноруч створеним юридичним особам. Наслідок шахрайства 18 грудня 2016 року Національний банк України націоналізував даний банк.

Отже, на основі вивченого матеріалу, можна відзначити, що всі види шахрайських дій із фінансовою звітністю ведуть до ряду наслідків, що впливають на діяльність організації. Основними з них є: зниження якості та єдності процесу підготовки фінансової звітності; зниження довіри інвесторів до достовірності та надійності фінансової інформації; зниження ефективності ринку капіталу; підвищення економічних втрат організації; зниження функціональності діяльності організації.

Список літератури

1. Ченаш В.С., Русин О.І. Роль аудиту у виявленні шахрайських дій із фінансовою звітністю. Науковий вісник Ужгородського національного університету. № 7. 2016. С. 50-53.
2. Plikus, I. Investigation of methods of counteracting corporate fraudulence: accounting-legal approaches to the identification of abusonment. Technology audit and production reserves. 2017. № 4/4(36). P. 22-28.

УДК: 364.04:332.14

ЛОБУНЕЦЬ А.Р., магістрантка

Науковий керівник – **СОКОЛЬСЬКА Т.В.**, д-р. екон. наук, професор

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРАКТИКА ВПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРАМ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Актуалізовано питання покращення соціального захисту населення шляхом залучення до процесу громадських об'єднань, діяльність яких має соціальну спрямованість. Встановлено, що такі об'єднання беруть активну участь у розв'язанні соціальних проблем через участь у реалізації цільових програм.

Ключові слова: цільові програми, соціальний захист населення, громадські об'єднання.

Враховуючи впровадження в Україні європейських практик взаємодії держави та громадських об'єднань, діяльність яких має соціальну спрямованість, важливим є надання фінансової підтримки за рахунок коштів місцевих бюджетів шляхом провадження прозорих і об'єктивних критеріїв для розробки та реалізації проектів і цільових програм, спрямованих на забезпечення соціального захисту окремих категорій населення.

Місцеві цільові програми – це сукупність взаємопов'язаних завдань та заходів, які узгоджені між собою за строками виконання, певними ресурсами, виконавцями та які спрямовані на вирішення найактуальніших проблем саме на місцевому рівні. Тобто, це документ, за допомогою якого планується вся діяльність на місцевому рівні для вирішення певних поточних проблем або питань на місцевому рівні [1].

Управління розвитком територіальних громад в умовах децентралізації передбачає застосування програмно-цільового підходу. Одним з напрямків його практичної реалізації є складання та виконання місцевих програм, спрямованих на розвиток найбільш значущих сфер життєдіяльності громади. Ці програми, в більшості випадків, фінансуються з місцевих бюджетів, а координацією процесу роботи над ними та розподілом коштів займаються органи місцевої влади. Ефективність їх роботи при цьому не в останню чергу залежить від наявності